

RLR xxxii, 154, millorant la lectura que en dona Jal, 1308.

Sorrar per 'carregar' és encara valencià: «els graners de Torrent / són gent molt aprofitada, / puix recorten tot lo món / en la sarieta *sorrada*»; «bé cunya 5
verbal); «què més vareta de les virtuts que portar la bossa ben *sorrà* de duros colunaris...?», MGadea (*T. del Xè* i, 106; ii, 39; i, 387).

En els dicc. Marc i Aversó *sorra* pot correspondre al nostre verb puix que va rimant amb set, tots ells amb o, la major part substantius (*tora*, *salmorra* etc., JMarc, 545), però en l'Aversó hi ha les formes verbals *sorro* o *sorrà*. Més tard el verb *sorrar* se substitueix pel derivat en *en*.

Ensorrar, ja Busa-N.: «*ensorrar la nau*: saburrare». Però amb aquesta forma el verb pren sobretot el sentit de ficar-se en la sorra ('fr. *sable*') no 'carregar de sorra' (fr. *lest*). Primerament es diu de les naus que s'encallen, documentat només des del Lacav.: «*ensorrar-se la embarcació*: encallar: navem arenis haerere; enfonsar-se: entrar-se, *ensorrat*: encallado», del qual passa al *DT*o. 1767, Belv. etc.

Avui *ensorrar* (sobretot *-rrar-se*) es diu a tota cosa que s'enfonsi; al principi dit de construccions: «Si a mi 'm dius que'l món *s'ensorra*, / jo hi correré assedegat; / mes si'm dius: —ja *s'ha ensorrat*—, / jo m'hi ajec y ho deixo corre», Pitarra, *Coses del Oncle* (*Gat.*, p. 194). «De prompte, a un terratrèmol que 's juny ab la tempesta, / l'ídol *s'ensorra* en grífol d'aygua llotosa y sanc, / ensemps que, estrany prodigi! li lleva un llamp la testa, / a trossos y ennegrida fent-la rodar pel fanc», *Ail.* iii, 28b; «Cau y *s'ensorra*, 'l 'olga sovint l'ona negrenca; / d'ahont cerca refugi ne surt feréstec orc; / l'avet a què s'agafa segueix d'arrel o 's trenca; / hont posa'l peu se bada, per engolir-lo, un gorc», *Ail.* vi, 66a; «se ficava al teatro, / *s'ensorrava* en la butaca o 's confonia entre 'l públic»; «el Liceu semblava que anava a *ensorrar-se* --- l'escàndol ---», Narcís Oller (*Pap.*, 39; *Febre d'Or* viii, *O. C.* i, 143).

«Un soroll --- pujava de la fondalada: era una font --- i m'hi vaig acostar --- aquests arbres i aquest xaragall que *s'ensorra* còrrec endins, tu no els coneixes»; «les tenebres *s'ensorren* dins del cor ---», Coromines (*A recés*; *Hores d'Amor* xxi; *O. C.*, 490b9, 1312b).

El DBal. afegeix *ensorrar-li les costelles* [amenança]; *ensorrat en una cadira*: «sepultado en una silla poltrona». De paisatge: «al mig d'una costa *ensorrada* / i per un sol d'istiu torrada, / sis grossos cavalls, s'esforçant, / --- / tiraven una diligència», Saisset, *Catal. d. R.*, 227. En castellà antic va existir una formació paral·lela *enxavorrar* (Campó, MzPi., *D. Li. Cast.* n.º 23, l. 30) però amb *ex-* com *aixorrançar* (supra).

Ensorrament [DBal.]. *Ensorrada*. *Assorrar*. *Dessorrar* (*Consolat*, supra). *Desensorrar*. *Ensorro* i *sorro* a l'alta Ribag. tenen un sentit parió del de *sorra* a la Vall de Cardós i a l'Alta Vall d'Aran: l'analogia amb el cast. *sarro* és més remota i més per coincidència que per l'origen. «*Ensorro*: blancor sobre la llengua; per exemple: una llengua té un dit d'*ensorro*» a Sopeira 60

(*Congr. Lit. Cat.*, 425). «Lo *sóro* del volant que deixen a la falç les espigues tallades i que de tant en tant s'ha de netejar amb aigua (per poder seguir segant), i esmolar el volant» Montanui, 1957; cf. el basquisme cast. *churre*, port. *surro* (*DCEC* ii, 95a29), i aquí *sorrut*.

Sorrat adjectiu i subst. 'espessor d'arbres', '(bosc) atapeït' maestr.: «amunt la host / --- / per la gran costa, plena de horrors: / aspra de tormos i esgallats troncs: / tot, entrepits, surcatxos i *sorrat* bosc / ---», «--- los vint baixen allhora, / saltant màrgens i feixes, al sòl del gran barranc, / i pel *sorrat* de roures, que creixen a la vora, / enllà --- van ---», GaGirona (*Seidra*, 49, 63, i també aparionat amb *brosquil*, p. 254, cf. ací ii, 305a26); també el sentit, substantivat, a Vilafamés, si bé allí veient-lo aplicat a un grup d'animals havia jo pensat, probt. a tort, en un origen aràbic: «un *sōrāst* de perdius. —? —Sí home, un *sōrāt* de perdiuetes» 'un vol, un esbart' (1961); *surrat* en Pascual Tirado (*CastPna.*), *AlcM*.

D'aquí dos compostos valencians, o si es prefereix, dos encreuaments, de *sorrat* 'espès, compacte' amb altres adjectius: «algunes passaetes de *+sorrítonto*, o tonto pillo, encara que no 'n té un pèl...», MGadea (*T. del Xè* i, 393). *+Sorrítaldat* 'tancat de fort, amb pany i clau' parasintètic format amb *balda*: «anava a trucar en una porta, quan es detingué, perquè --- va sentir corregudes i --- crit; anà en una altra, i el mateix --- trucar en l'hostal, que també es presentava *sorrítaldat*; al cap d'un moment, va eixir l'hostaler amb els cabells estarrufats i un garrot --- en la mà», EValor (*Rond. Val.* iii, 14).

Sembla haver quedat alguna relíquia d'aquell mossàrab *šabūra* que hem documentat més amunt. Val. local *+saburro* (manca en Escrig i CROS, per tant deixem parlar a MGadea en persona, sense ocupar-nos dels plumífers que li feren el dicc. i el de Llobart) «y nosatros tan pagats y devanits del actual progrés y civilizació, quant a passos de jagant estant tornant-mos els *saburros* del dia a les aberracions y corrupció del antic paganisme!» (*T. del Xè* i, 116), doncs 'grolles, sutzures, soll'; cf. el tort. *surra* de 1340 que he documentat supra; i potser una cosa semblant existí en el lleonès semi-mossàrab de l'extrem Sud de la prov. d'Àvila: «el *Prazaburro* de hoy se escribía *Prado Zaburro* y *Prado Çaurro*» nom de lloc (Sánchez Sevilla, *El Habla de Cespadosa de Tormes*, *RFE* xv, 156). En fi, amb metàtesi, un congènere de l'alt-arag. *zaborro* (supra): «*sorrumbos*: petits trossets en què es trenca una cosa» EValor-JGiner (1950-5), amb la *m* i la metàtesi provocats per la influència de *rompre*.

La *Gramm. Béarnaise* de Lespy porta *sourroulho* «cailloux brisés, morceaux de briques pour maçonner» que ja Rohlfs (*RLiR* vii, 166-7) donà com a derivat de oc. mod. *sourro* «sable» *SABURRA* (*RLiR* vii, 166-167) i Palay ens dona *sourroulb*; d'aquí potser *surroi* que recull Lab. des de 1864 com a dialectal per 'terreny arenós' [si no hi ha malentès de *soroll* = *soroll*]. Ara bé a la Vall d'Aran el que vaig recollir és *šarabála*, col·lectiu de les pedretes i brossa usades per reblir un mar-